

niet op de hoogte van deze affaire, zich nu geconfronteerd zagen met het feit dat hun vale-gierwaarnemingen van de laatste jaren suspect waren. Overigens poogden de Span-

jaarden de Bengaalse gieren af te schieten, daar geconstateerd was dat deze agressief optraden tegen de Monniksgieren.

Summary. A description is given of the landscape and the birds of the marsh La Albufera on Mallorca. The author stayed here the last days of april and the first week of may 1975. The marsh has a variety of reedbeds, saltish mudflats and canals. Birdlife is rich. Table 1 shows the wader-species and its numbers seen every day. Moreover several species of herons, terns and birds of prey were observed. Among the breeding birds Black-winged Stilts, Purple Herons and Marsh Harriers occur. La Albufera is most endangered. A new tourist-town has been planned here and parts of it are now under construction. Moreover during the stay a delegation of the Ministry of Agriculture visited the area to study the possibilities of draining. La Albufera is an important marsh for breeding-birds as well as for northern migrants. Suggestions are made that measures should be taken quickly to save La Albufera.

Some information is given about the position of the Black Vulture on Mallorca. The local birdclub is studying the ecology of this endangered species and is doing good work to save this bird for the island.

Litteratuur:

1. Aegyptius, 1974. Boletin informativo del grupo de ornitologia balear.
2. Gooders, J. 1970. Where to watch birds in Britain and Europe. Londen.
3. Marra, N. 1974. Vogelwaarnemingen op Mallorca tijdvak 24 april t/m 15 mei 1974. Stencil.
4. Marra, N. 1975. Ontmoetingen met de Audouins Meeuw. Het Vogeljaar 23: 20-21.
5. Rooth, J. 1972. Verslag van de 18e jaarvergadering van de IWRB te Brno van 25-29 sept. 1972. Het Vogeljaar 20: 236-239.
6. Rooth, J. 1974. Verslag van de 19e vergadering van het International Waterfowl Research Bureau te Warschau van 10-14 september 1973. Het Vogeljaar 22: 787-790.

De Gele kwikstaart, waardvogel voor de Koekoek op Vlieland

G. Th. De ROOS
(Landbouwhogeschool, afd. Natuurbeheer, Wageningen)

In 1974 werd op 19 juni door mij een jonge Koekoek aangetroffen in een nest van de Gele kwikstaart in een duincomplex op Vlieland. Dit gebeurde tijdens een inventarisatie voor het Atlas-project. Het koekoeksjong had al veel slagpennen. Op 23 juni was het koekoeksjong verdwenen en het nest geheel verwoest. Mogelijk hebben Zwarte kraaien, Eksters of Zilvermeeuwen het ontdekt als gevolg van het bezoek door mensen aan het nest. Bekend is dat diverse personen het nest bekeken hebben en zelfs getracht is het

koekoeksjong te fotograferen. Er liep een paadje vlak langs het nest. In hetzelfde duincomplex broedde nog een paar Gele kwikstaarten. Dit paar werd later met vliegvlugge jongen gezien.

Uit de litteratuur is de Gele kwikstaart als waardvogel van de Koekoek niet van Vlieland bekend. Spaans (4) vermeldt dat de Graspieper er als waardvogel het meest wordt aangetroffen. Er zijn echter ook opgaven van Veldleeuwerik, Boompieper, Paapje, Gekraagde roodstaart en mogelijk

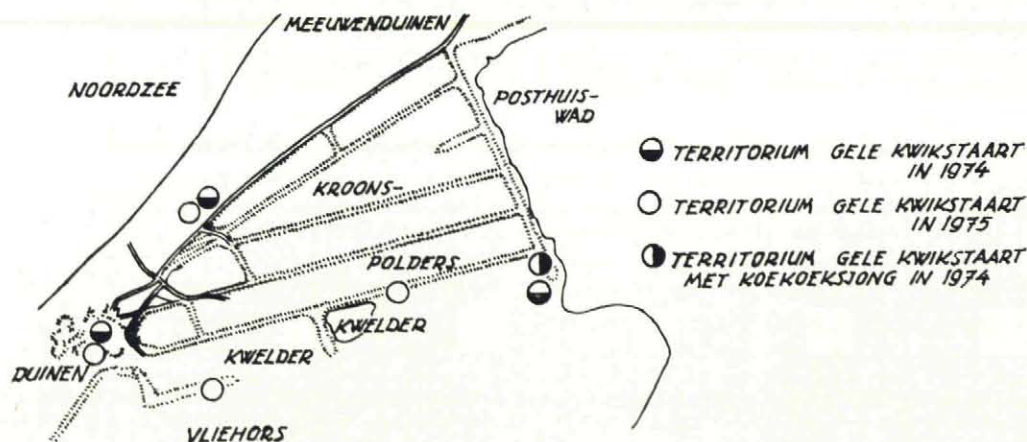

Fig. 1. West-Vlieland met de territoria van de Gele kwikstaart in 1974 en 1975.

Duinpieper (4). De Duinpieper broedt echter sinds jaren niet meer op Vlieland en van de Boompieper is het broeden ook niet meer vastgesteld. Van Texel (2) en Schiermonnikoog (1) is de Gele kwikstaart evenmin bekend als waardvogel van de Koekoek. Verkerk (5) vermeldt dat er in 1962 een paar Gele kwikstaarten aan de binnenduinstrand bij Castricum broedde en dit paar kreeg een jonge Koekoek op te voeren. Voous (6) zegt dat het aantal waardvogelsoorten zeer groot is en varieert met de streek. Gewoonlijk zijn het soorten der lijsterachtigen, boszangers, klauwieren, kwikstaarten en gorzen.

De totale broedpopulatie van de Gele kwikstaart op Vlieland ligt beneden de 10. In 1972 werden door mij totaal op Vlieland 6 broedparen aangetroffen; het grootste gedeelte daarvan, 5 broedparen, bevond zich in het Kroonspoldergebied (3). In 1974 bevonden zich 4 broedparen in het Kroonspoldergebied en 1 paar in het duingebied op de oostpunt van het eiland. (Zie fig. 1). Het

Kroonspolder-Meeuwenduin-complex herbergt dus 80% van de broedpopulatie van de Gele kwikstaart op Vlieland. In 1975 bevonden zich weer 4 broedparen in het Kroonspoldergebied en één op de oostpunt van het eiland. De 2 territoria in het oostelijk deel van de Kroonspolders, aanwezig in '74, waren echter verdwenen (zie fig. 1). In één van deze bevond zich in 1974 het nest met het koekeksjong.

Men kan zich afvragen of, en zo ja, in welke mate de Gele kwikstaart broedpopulatie op Vlieland beïnvloed wordt door de koekekspopulatie. Een bepaald wijfje van de Koekoek legt nl. altijd haar eieren in een nest van dezelfde waardvogel. Het zou belangrijk zijn te weten hoe groot de jongenproductie van de Gele kwikstaart op Vlieland moet zijn om de huidige populatie te kunnen handhaven. In de jaren zestig broedden op Vlieland naar schatting 10 à 20 paren Gele kwikstaarten (4).

Litteratuur:

1. Mooser, R., 1973. De vogels van Schiermonnikoog. K.N.N.V. Wet. Med. nr. 95.
2. Orden, Chr. van, 1963. Avifauna van Texel. Texelse Museumvereniging.
3. Roos, G. Th. de, 1972. De invloed van de recreatie en andere verontrustingen op broed- en trekvogels in het Staatsnatuurreservaat „Kroonspolders” op het eiland Vlieland. Landbouwhogeschool, afdeling Natuurbeheer, no. 186.

4. Spaans, A. L. en C. S. Swennen, 1968. De vogels van Vlieland, K.N.N.V. Wet. Med. nr. 75.
5. Verkerk, W., 1967. Vogels van de duinen. K.N.N.V. Wet. Med. nr. 70.
6. Voous, K. H., 1960. Atlas van de Europese vogels. Elsevier, Amsterdam.

Vragen en korte mededelingen

Voortdurend Tjiftjafs in voorafgaande winter.

Vorig jaar belichtten wij in De Levende Natuur 77: 1-3 en 96 het oponthoud in wintertijd van enkele Tjiftjafs ten zuiden en noorden van de Rijn onder Heteren en Renkum. Een aantal winterwaarnemingen van dit zangertje in Vlaamse dreven konden hieraan worden toegevoegd uit De Wielewaal 40: 89-90. Naderhand lazten we nog meer vermeldingen van de Tjiftjaf uit het donkere jaargetijde in Het Vogeljaar 23: 47 en in Vanellus 27: 34. Het betreft de volgende waarnemingen: dato 20 november te Wapenveld, 8 en 24 december te Leeuwarden, resp. Souburg, 5 januari te Borculo en ten slotte 31 januari en 5 februari te Leeuwarden.

Bijeenomen bleef het in de winter van 1974, de zoveelste milde achtereen, alsnog bij een beperkt aantal opgaven. Ongetwijfeld zal dit, behalve door zijn zang, weinig opvallende vogeltje toen meermalen over het hoofd zijn gezien. En van hoeveel waarnemingen zullen, zoals maar al te vaak voorkomt, datum en plaats niet terstond zijn geboekstaafd, laat staan ter publikatie doorgegeven? Gaan wij nu over naar de meteorologische winter van 1975, nummer één in zachtheid over 270 jaren, Geenszins bevreemdend leverde deze heel wat meer ontmoetingen met Tjiftjafs op dan de voorafgaande, althans in de omgeving van onze Landbouwhogeschoolstad. Vangen we aan dicht bij huis in de eigen gemeente Heteren. Terug zijnde van onze verre rondrit door Frankrijk en Spanje zagen we de aldaar overwinterende Tjiftjaf ook hier herhaaldelijk. Dit dan bij de vlak achter de Rijndijk-West gelegen boerderij, waar onze nog zeer jeugdige medewerker bij het vogelkijken Derk Kolde-wijn woont, die er in de struiken van de tuin voor het eerst de Tjiftjaf gewaar werd. Achtereenvolgens werd het zelfde (?) al maar zwijgzame vogeltje daar opgemerkt op 12, 14, 18, 19, 24, 25, 26, 28 en 29 januari, 1, 2 en 4 februari en later weer op 2, 3, 13, 17, 22, 30 en 31 maart. Het lijkt niet onwaarschijnlijk, dat het hier een eenzaam wijfje betrof, temeer daar wij pas op 30 maart en 3 april voor het eerst verrast werden door een zingende Tjiftjaf, zulks in onze eigen tuin aan de westrand van het dorp. Elders uit de omgeving van Wageningen stamt de volgende reeks meest ongewone

waarnemingen, waaronder van zingende Tjiftjafs: 19 november 1 exemplaar te Veenendaal door P. C. Groebe aldaar, 26 november 1 ex. te Renkum (Noordberg) door B. J. Hoogers te Wageningen, 12 januari 1 zingend ex. in berken en elzen aan de Binnenhaven te Wageningen door Jac. van Barneveld aldaar, 17 januari 1 zingend ex. in dezelfde omgeving door J. M. Gleichman aldaar, 19 januari 1 ex. ter plaatse door A. Vink te Veenendaal, 25 januari 1 ex. idem door Jac. van Barneveld, 7 februari 7 stuks op dezelfde plaats door M. Belksma te Wageningen, 11 februari wellicht 2 stuks idem in riet door Jac. van Barneveld, 24 tot 28 februari 2 tot 3 ex., waarvan 2 zingend, op dezelfde plek door A. Vink, 27 februari 1 zingend ex. aldaar door M. Belksma, 14 maart 1 zingend ex. in Ede door C. F. van de Bund, 5 april 1 ex. te Renkum (Noordberg) door B. J. Hoogers, 7 april 2 zingende ex. te Bennekom, resp. Wageningen, door C. F. van de Bund te Bennekom en 12 april 2 zingende ex. te Renkum (Noordberg) door B. J. Hoogers. Opvallend is, dat alleen de laatste maand van het jaar ontbreekt bij deze Tjiftjaf-vermeldingen door leden van de K.N.N.V.-Vogelwerkgroep Wageningen en Omstreken. Het soms groepsgewijze voorkomen van dit zangertje in wintertijd was ons overigens alreeds bekend uit zijn Zuid-Europese overwinteringsgebieden (D.L.N. 74: 164-175). Uiteraard zijn we benieuwd te vernemen of ook elders in onze lage landen de als vroeg komende en laat vertrekkende zomergast bekend staande Tjiftjaf bij herhaling blijkt heeft gegeven van zijn aanwezigheid in de voorbije averechtse winter. Heteren, Prof. Dr. D. M. DE VRIES, Bretagnesingel 27. G. DE VRIES-SMEENK. Tel. 08306-1692.

Bescherming nodig van broedplaats schildpadden. Voor het behoud van de zeeschildpadden in het zuidwestelijk deel van de Indische Oceaan is het noodzakelijk de broedplaatsen van deze dieren tot beschermd gebied te verklaren. Verder is het nodig het jachtseizoen van november tot januari te sluiten om de schildpadden de gelegenheid te geven zich ongestoord voort te planten. In een rapport van het World Wildlife Fund worden de